

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kutni Anikó ügyvéd által képviselt felperesnek a Varjas Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2011. október 18. napján kelt 15.G.40.806/2010/24. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezései közül az alperest a jogsértő magatartás abbahagyására és a stencil tisztító törlőkendő forgalmazásától való eltiltásra vonatkozó rendelkezéseket mellőzi, a közzétételre vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatja, és az alperest a Népszabadság napilapban történő egyszeri közzétételre kötelezi; egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000,- (Ötvenezer) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó, az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint a felperes kizárólagos kereskedelmi képviselője és forgalmazója a ... amerikai cég által gyártott stencil tisztító törlőkendőknek, egyben kizárólagosan jogosult azt a gyártótól beszerezni és Magyarország területén értékesíteni.

A felperesnek 2009. októberében jutott a tudomására, hogy az alperes a ... szlovákiai bejegyzésű cégen keresztül, ettől az amerikai cégtől stencil törlőkendőket vásárolt, és azt Magyarországon értékesítette. Az alperes már 2009. június 22-én, július 20-án és október 1-jén is rendelt árut, majd ezt követően egy amerikai bejegyzésű cégen keresztül 2010. január 13-án is vásárolt stencil törlőkendőket. Az így beszerzett törlőkendőket az alperes több felperesi üzleti partnernek, közöttük a felperes legnagyobb üzleti partnerének a ... Hungary Kft.-nek értékesítette.

A felperes a tudomásra jutást követően 2009. októberében jelezte az alperesnek és a ... Kft.-nek, hogy a törülőkendők beszerzésére és eladására Magyarország területén kizárólag a felperes jogosult, illetve a felperes értesítette a gyártó amerikai partnert a vásárlásokról, egyben felhívta a figyelmét, hogy a ...-tól, illetőleg a **G. G.** amerikai cégektől beérkező megrendeléseket ne teljesítse. Ezt követően az amerikai gyártó 2009. december 16-ai levelében tájékoztatta a ... szlovákiai céget, hogy a továbbiakban nem tud részére terméket eladni. A gyártó cég 2010. február 22. napján tájékoztatta az alperest, hogy nem kíván részére árut értékesíteni, sem közvetlenül, sem közvetve más cégeken keresztül. A gyártó cég 2010. március 26. napján írásban tájékoztatta a felperest, hogy tovább folynak illetéktelen árubeszerzések iránti megkeresések, külföldi cégeken keresztül.

A felperes a Fővárosi Bírósághoz 2010. április 27. napján nyújtott be keresetet, amelyet a 2010. június 28. napján, 4. sorszám alatt érkezett beadványában, majd a 2011. október 12-i tárgyaláson módosított, és kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 2. §-ába ütköző módon járt el, és ennek alapján kérte, hogy a bíróság Tpv. 86. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint alapján állapítsa meg a jogsértés megtörténtét az alperes részéről. Kérte, hogy a Tpv. 86. § (2) bekezdés b) pontja alapján kötelezze a jogsértő magatartás abbahagyására, és tiltsa el a további jogsértéstől. A Tpv. 86. § (2) bekezdés c) pontja alapján kérte az alperes kötelezését arra, hogy nyilatkozattal adjon elégtételt a Népszabadság című újságban. A nyilatkozat szövegét az alábbiakban rögzítette:

„A **C. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** az felperes neve-vel szemben a Tpv. 2. §-ába ütköző módon tisztességtelenül járt el, amikor az felperes neve által kizárólagosan forgalmazott árukat az amerikai gyártó partnertől tisztességtelen módon, közvetítőkön keresztül beszerezte, és azt Magyarországon az felperes neve hozzájárulása, és tudomása nélkül forgalmazta. Ezzel a **C. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** a versenytörvénybe ütköző módon és tisztességtelenül járt el.

Kérte továbbá, hogy a bíróság a Tpv. 86. § (2) bekezdés g) pontja alapján kötelezze az alperest arra, hogy szolgáltasson adatot a jogsértéssel érintett áruk előállításában, forgalmazásában résztvevőkről, valamint az ilyen áruk terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatairól.

Érdemben arra hivatkozott, hogy a ... amerikai céggel nemzetközi fogyóanyag-szerződést kötött stencil törülőkendők forgalmazására 2008. szeptember 1. napján, egyben a termék beszerzésére és magyarországi forgalmazására kizárólagos jogot szerzett. Utalt a gyártó 2008. szeptember 11-i felperes részére kiadott nyilatkozatára, melyben a felperest az adott termék hivatalos kereskedelmi ügynökeként nevezi meg Magyarország területén. A felperes állította, hogy az alperes a terméket a Tpv. 2. §-ába ütköző módon, más cégeken keresztül beszerezte, majd Magyarországon forgalmazta a kizárólagos felperesi értékesítési jogról történt gyártói és felperesi tájékoztatást követően is. 2008. szeptember 12-én email-tájékoztatást adott a kizárólagos képviselőt kapcsán minden üzleti partnerének, többek között a ... Kft.-nek is, a kizárólagos forgalmazási jogra történő felhívás a honlapján a kezdettől fogva megtalálható. Már 2009. december 16-át megelőzően, októberben a felperesi ügyvezető, **V. I.** telefonon értesítette **Sz. Z.** és **M. P.** alperesi képviselőket a kizárólagos terjesztői jogáról azzal, hogy az alperes már 2009. június 22. és 2009. októbere között is tudomást szerzett a kizárólagos felperesi forgalmazói jogról, méghozzá a felperes legnagyobb vevőjén, a ... Kft.-n keresztül, aki tájékoztatta az alperest a felperes kizárólagos

forgalmazási jogáról. A felperes a ... Kft.-t még 2008. szeptember 12-én értesítette írásban erről.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben marasztalását kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes a keresetét az elévülési határidőn túl nyújtotta be, mivel 2009. december 16-án szerzett tudomást az alperes a felperes ún. kizárólagos kereskedelmi jogáról, ezt követően azonban már további megrendeléseket nem fogadott, és nem is kapott. Ehhez képest a 2010. júniusban előterjesztett kereset elkészt.

Érdemben előadta, hogy a felperes és a gyártó között létrejött szerződés nem köt ki kizárólagosságot. Álláspontja szerint, amennyiben megállapítható, hogy kizárólagos megállapodás jött létre a felperes és a gyártó között, az a Tpvt. 11. § (1) bekezdésében ütközik, mert piacfelosztó kartellnek minősül, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Hangsúlyozta, hogy erre jogot nem alapíthat a felperes.

Álláspontja szerint a felperes azzal a magatartásával, hogy az alperes partnereinek felszólító levelet küldött a kizárólagos megállapodásra hivatkozással, megsértette a Tpvt. 10. §-át, ezért erre tekintettel a megállapodás semmis. Utalt arra, hogy a megállapodásban az alperes nem vett részt, ezért - a Ptk. 205. § (1) bekezdésére figyelemmel - ezen megállapodás harmadik félre, tehát az alperesre nem háríthat semmilyen kötelezettséget.

Az alperes elismerte, hogy 2009. december 16-i e-mail üzenetet megkapta, egyben állította, hogy kizárólag ebből szerzett először tudomást arról, hogy a felperes kizárólagos joggal rendelkezik a stencil törlőkendők magyarországi forgalmazására. Úgy nyilatkozott, hogy eddig az időpontig jóhiszeműen és az általában elvárható módon járt el, ezen időpontot követően, további megrendelést nem fogadott és nem is kapott a stencil törlőkendők tekintetében.

Az elsőfokú eljárásban, a felperes 4. sorszámú beadványa mellékleteként benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2010. május 30. napján kelt B-0276-001/2010. számú végzését; tanúként hallgatta meg a bíróság **V. I.** felperesi ügyvezetőt, **Sz. Z.** és **M. P.** alperesi képviselőket, **F. A.**-át és **R. R.**-át, a ... Kft. alkalmazottait.

A Fővárosi Bíróság a 2011. október 18. napján kelt 15.G.40.806/2010/24. számú ítéletében megállapította, hogy a **C. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** alperes az felperes neve sérelmére a Tpvt. 2. §-ába ütköző tisztességtelen gazdasági tevékenységet folytatott azzal a magatartásával, hogy a stencil tisztító törlőkendők felperest megillető magyarországi kizárólagos kereskedelmi jogáról való értesítést követően ezen árukat a felperes hozzájárulása és tudomása nélkül forgalmazta.

Kötelezte az alperest a fenti jogsértő magatartás abbahagyására, és eltiltotta a stencil tisztító törlőkendők forgalmazásától.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet rendelkező részét a határozat kézhezvételét követő 15 napon belül és 30 napon keresztül a Népszabadság napilapban tegye közzé.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 125.000,- Ft perköltséget, továbbá külön felhívásra a magyar államnak a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 21.000,- Ft kereseti illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a Tpvt. 2. §-a alapján előterjesztett keresetet a felperes a Tpvt. 88. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül nyújtotta be, figyelemmel arra, hogy az általa kifogásolt alperesi magatartás a Tpvt. 88. § (2) bekezdése szerint azzal valósult meg, hogy a felperes kizárólagos kereskedelmi joga ellenére forgalmazta a stencil törlőkendőket, és ezt az állapotot az alperes - saját bevallása szerint is - a felperes 2009. december 16-ai értesítéséig nem szüntette meg. A felperes ezen időponttól számított 6 hónapon belül, 2010. április 27-én nyújtotta be a keresetét a bírósághoz.

Rögzítette, hogy a felperes a 6/F/2. és 14/F/1. alatti okiratokkal kétséget kizáróan igazolta a stencil tisztító törlőkendők kizárólagos magyarországi forgalmazási jogát. Az eljárás során az alperes többször elismerte, hogy ezen kizárólagossági jogról a felperest 2009. december 16. napján értesítette.

Az alperes többször hivatkozott arra is, hogy a felperesnek a gyártóval kötött kizárólagossági jogot tartalmazó megállapodása mint a Tpvt. 10. §-ába és 11. §-ába ütköző megállapodás semmis, ezért arra jogot alapítani nem lehet, továbbá a Ptk. 205. §-ára figyelemmel a megállapodást alá nem író alperessel szemben a megállapodásból származó jogokat és kötelezettségeket nem lehet érvényesíteni. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes a perben érvényesített jogát nem a gyártó és az alperes közötti megállapodásból származtatja, hanem a Tpvt. alapján érvényesíti, ahol a kereset tárgya az alperes versenyjogsértő magatartásának megítélése. Az alperes az általa is elismert 2009. december 16-i értesítéskor még nem tudhatta, hogy az a megállapodás, amelyből a felperes kizárólagos kereskedelmi joga származik mennyiben érvényes, de ettől függetlenül a tisztességes piaci magatartás megkövetelte volna, hogy az értesítésnek megfelelően járjon el.

Az alperes elismerte, hogy a kizárólagos kereskedelmi jogról a felperes 2009. december 16-i írásbeli nyilatkozatában tájékoztatta. Az ennél korábbi, a felperes által állított tájékoztatást a bíróság megállapítani nem tudta, mert az ezzel kapcsolatos felperesi bizonyítás eredményre nem vezetett. A felperes állította, hogy **V. I.** ügyvezetőjén keresztül **Sz. Z.** és **M. P.** alperesi képviselőket szóban értesítette a kizárólagos kereskedelmi jogról, azonban utóbbi képviselők tanúkénti meghallgatásuk során ennek tényét határozottan tagadták. A felperes a korábbi értesítés tényét, amely közvetetten a legnagyobb ügyfelén a ... Kft.-n keresztül történt az alperes felé, előbbi cég két képviselőjével **R. R.** és **F. A.** tanúk vallomásaival sem tudta bizonyítani. A tanúk állították, hogy a ... Kft. értesítette az alperest a felperes kizárólagos kereskedelmi jogáról, szóban, viszont annak időpontját pontosan nem tudták meghatározni, csak annak évét, 2009-et. Ezért a bíróság a felperes kizárólagos kereskedelmi jogáról való alperesi értesítésnek a 2009. december 16-i időpontot fogadta el.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes azért követett el a Tpvt. 2. §-ába ütköző versenyjogsértő magatartást, mert az általa is elismert, a kizárólagos felperesi kereskedelmi jogról történt értesítést követően a törlőkendők forgalmazását továbbra is folytatta. Ezt a tényt támasztotta alá az alperes ügyvezetőjének, **Sz. Z.** tanúnak a vallomása. Az alperes ezen tisztességtelen gazdasági tevékenysége megítélése körében nem releváns az a tény, hogy raktáron lévő áruk forgalmazásáról, a tanú által megfogalmazottak szerint, azok „kifuttatásáról” volt szó. Az alperes azon magatartása, mellyel a kizárólagos forgalmazási joggal érintett terméket a kizárólagos forgalmazási jogról való értesítést követően változatlanul forgalmazza, az üzleti tisztesség követelményébe ütközik, és nyilvánvalóan sérti a felperes mint versenytárs érdekeit. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helyt adott a felperesi kereseti kérelemnek az ítélete rendelkező részében foglaltak szerint, míg a Tpvt. 86.

§ (2) bekezdés g) pontjában megjelölt jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozó kérelmet nem találta alaposnak, figyelemmel arra, hogy az irányadó versenyjogi gyakorlat szerint ezen jogkövetkezmény az üzleti titok védelmével szemben biztosít adatszerzési lehetőséget, mivel a jogalkotó nem kívánja oltalomban részesíteni a jogsértő azon üzleti titkait, amelynek jogsértésben résztvevő más személyekre, velük kialakított üzleti kapcsolatra vonatkoznak. Figyelemmel arra, hogy a kereseti kérelem a Tpvt. 4. §-ára nem vonatkozott, ezért ezen jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozó kérelem nem megalapozott.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott azzal, hogy az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján állapította meg, bruttó összegben.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával kérte a felperes keresetének az elutasítását és perköltség viselésére kötelezését.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, mert tisztességtelennek nyilvánította az alperes forgalmazási tevékenységét, amely önmagában nem tisztességtelen piaci magatartás. Hivatkozott a BDT 2002/715 számú döntésre, amely szerint „Nem tisztességtelen önmagában annak a magatartása, aki belföldön értékesít külföldről származó legális import keretében beszerezhető árut, és ezzel a fogyasztók szélesebb körű kiszolgálását biztosító kereskedelmi tevékenységet végez. Ez olyan versenycselekmény, mely attól függetlenül nem tisztességtelen, hogy kizárólagos forgalmazói jogosultságot sért-e. Ebből következik, hogy önmagában a termék forgalmazása nem tisztességtelen piaci magatartás”.

Előadta, hogy jogszabálysértő az elsőfokú bíróság ítélete azért is, mert a felperes és egy harmadik fél közötti „kizárólagos forgalmazási jogot” engedő megállapodást elfogadva, azt mint alperesre nézve korlátozó erővel bíró megállapodást minősíti. Ez ellentétes a GVH következetes álláspontjával, amely a Tpvt. 2. §-ával kapcsolatban is kifejtésre került a 221/1994. VJ. számú határozatban. Ezt támasztja alá a jelen perben becsatolt végzés is, amelyben a GVH kifejtett álláspontja szerint egy magánjogi kizárólagos megállapodásnak nincs harmadik személyekre, különösen nem a beszerzőkre nézve relevanciája (tehát a termék megvásárlásának és használatának jogi értelemben nem gátja az, hogy a gyártónak más forgalmazóval kizárólagossági megállapodása van), ennél fogva nem valósulhat meg e tekintetben megtévesztés.

Az elsőfokú bíróság iratellenesen rögzíti az ítéletében, hogy az alperes tudomást szerzett a felperes kizárólagos forgalmazási jogáról, ezzel szemben az alperes soha nem ismerte el a felperes kizárólagos forgalmazási jogot biztosító megállapodásának az alperesre is nézve kötelező mivoltát. Az alperes csupán egy e-mail beérkezését ismerte el, 2009. december 16-án. Az alperes nem is volt abban a helyzetben, hogy meg tudja ítélni a felperes állításának valóságtartalmát, a felperes a kizárólagos forgalmazási jogát ténylegesen csak az elsőfokú eljárásban, többszöri felhívás után igazolta, 2010. december 28-án. Az elsőfokú bíróság ítélete iratellenes és önmagának is ellentmondó azért is, mert az alperes Ptk. 205. §-ára történt hivatkozásával kapcsolatban rögzíti, hogy a felperes nem a kizárólagos megállapodásra alapítva érvényesít igényt, hanem az alperes Tpvt. szerinti versenyjogsértő magatartása miatt. Az ítélet rögzíti, hogy az alperes nem tudhatta, hogy a kizárólagos forgalmazási jogot biztosító szerződés érvényes-e, de ettől függetlenül a tisztességes piaci magatartás megkövetelte volna, hogy az értesítésnek megfelelően járjon el. Álláspontja

szerint az elsőfokú bíróság fentiekben hivatkozott döntésekkel ellentétes döntést hozott, nem tartja fel kellően a tényállást, mert nem vizsgálta, hogy az alperes 2009. december 16-i e-mailt követően milyen módon értékesített törülőkendőket. Ennek a körülménynek nagy jelentősége van annak elbírálásában, hogy az alperesnek módjában állt volna-e a már beérkezett megrendelések alapján beraktározott termékek kiszállítását megtagadni. Végül előadta, hogy amennyiben a másodfokú bíróság a fellebbezést nem tartaná megalapozottnak, az alperest 30 napon keresztül a Népszabadság napilapban történő közzétételre kötelező rendelkezés még akkor is rendkívül eltúlzott és jogszabálysértő az alperest esetlegesen ért hátrányhoz képest, ha az elsőfokú bíróság szándéka az „elrettentésre” irányul.

Az alperes a fellebbezését kiegészítette, egyben csatolta az általa hivatkozott BDT 2002/715 számon közzétett határozatot. Hangsúlyozta, hogy az alperes a forgalmazással gyakorlatilag leállt, az értesítést követően újabb megrendelést már nem fogadott be. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját, hogy a Tpvt. 11. § (1) bekezdésébe és (2) bekezdésébe ütközik a felperesi magatartás. Jogszabálysértő az ítélet, mert kizárólagos megállapodásra mint jogszabályba ütköző semmis megállapodásra alapított keresetnek adott helyt. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a felperesi társaság ténylegesen forgalmazott-e a vizsgált időszakban stencil törülőkendőket. A 2010. november 8-i előkészítő iratban erre konkrét bizonyítási indítványt terjesztettek elő. Kérték, hogy a bíróság kötelezze a felperest azon állításának okirati bizonyításra, mely szerint a felperes korábban értékesített a ... Kft.-nek a per tárgyát képező stencil törülőkendőt. Ennek igazolása a mai napig nem történt meg, ennek azért van jelentősége, mert információik szerint éppen az ütközik az üzleti tisztesség követelményébe, hogy a felperes az előadásával szemben ténylegesen nem szállított stencil törülőkendőket a ... Kft. részére.

Ismét hangsúlyozta, hogy jogszabálysértő a 30 napon keresztül Népszabadság napilapban történő közzétételre kötelezés, előadta, hogy egy ilyen hirdetéssorozat megjelentetése, mai piaci áron számolva több mint 7.000.000,- Ft + áfa összeget jelent. Ez közel az ötszöröse még annak a kártérítési igénynek is, amelyet a felperes immár bizonyítottan megalapozatlanul követelt az alperestől, 2009. június hónaptól kezdődően bejelentett kártérítési igényében. A jelen gazdasági helyzetben egy ekkora mértékű, büntető jellegű ítélet az alperes teljes gazdasági ellehetetlenülését okozza. Végül hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH 2011/256. számú eseti döntésére, amely álláspontja szerint jelen eljárásra is irányadó.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helytálló indokaira tekintettel.

Kérte, hogy a mellékelten csatolt megbízási szerződésben foglaltak szerint a másodfokú perköltséget 60.000,- Ft + áfa és 30.000,- Ft + áfa tárgyalási díjban állapítsa meg a bíróság.

Előadta, hogy az alperes BDT 2002/715. számú eseti döntésre való hivatkozása nem alkalmazható jelen ügyben. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság, ellentétben az alperes állításával nem a forgalmazási tevékenységet nyilvánította tisztességtelennek önmagában, hiszen a kereskedelmi cégek attól minősülnek kereskedelmi társaságoknak, hogy árukat forgalmaznak, hanem azt a megállapítást tette, hogy az értesítést követően ezen árukat a felperes hozzájárulása és tudomása nélkül forgalmazta. Az elsőfokú bíróság ezt a magatartást nyilvánította a Tpvt. 2. §-ába ütközőnek. A fellebbezésben hivatkozott 221/1994. VJ számú határozat nem a Tpvt. 2. §-ába ütköző magatartásra vonatkozik. A Tpvt. 2. §-a szerinti

generálklauzula, tartalmát tekintve megegyezik a versenytörvényben lévő generálklauzulával. Nem határozza meg, illetőleg nem részletezi azokat a magatartásokat, amelyeket tisztességtelen gazdasági tevékenységnek tekint. Ennek megítélésénél társadalmi elvárások, a gazdasági életben kialakult szokások, az üzleti életben követett erkölcsi normák az irányadók. Tisztességtelennek minősül a gazdasági tevékenység, a versenytársak vagy a fogyasztók törvényes érdekeinek a sérelme, vagy veszélyeztetése nélkül is, ha az az üzleti tisztesség követelményében ütközik. Az üzleti tisztesség tartalmát a társadalomban kialakult erkölcsi normarend figyelembevételével a jogalkalmazó szervek töltik meg tartalommal. A tisztesség fogalmát a Ptk. is szabályozza, a jogok gyakorlása, a kötelezettségek teljesítése során előírja a felek jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelő kölcsönös együttműködését. A gazdasági életben a Ptk. idézett szabálya a versenyjogban is hasznosítható. A Tpv. nem csak a szándékos vagy a célzatos tisztességtelen piaci magatartást tiltja, a jogsértés megállapításához ténylegesen bekövetkező eredményre nincs szükség, elég ha a versenytársak vagy a fogyasztók érdeke potenciálisan veszélybe kerül. A Tpv.-be való ütközés megállapítható akkor is, ha a magatartásnak nincs eredménye, vagyis a veszélyeztetés is törvénybe ütközik. A piaci résztvevők magatartását aszerint kell megítélni, hogy az mennyiben felel meg a piac hasonló résztvevőivel szemben általában támasztható, alappal igényelhető magatartási normáknak, kialakult szokásoknak. Mindezek alapján az alperes magatartása nem tekinthető legálisnak, az a Tpv.-ben megfogalmazott jogi normákat, erkölcsi normákat is sérti, nem felel meg az üzleti tisztesség fogalmának, a társadalomban kialakult erkölcsi normarendnek. Az elsőfokú bíróság elfogadta a felperes és az amerikai cég közötti kizárólagos forgalmazási jogot, melyet alátámasztott az elsőfokú eljárásban becsatolt EGK szerződés 85. § (2) bekezdése. Hivatkozott e körben az EK szerződés 81. §-a szerint a 2000/C.2091/01. számú vertikális korlátozásról szóló iránymutatásra. A GVH perben becsatolt határozata sem zárja ki az alperesi magatartás tisztességtelen voltát. A 2009. december 16-i email-re az alperes nem reagált a per során.

Közvetve elismerte - álláspontja szerint - az októberi értesítést, amelyet ez az email tartalmaz. Ezt követően nem szüntette be a kereskedelmi tevékenységét.

Nem igaz az alperesi állítás sem, hogy az alperes csak az eljárás során ismerte meg a perbeli szerződést, hivatkozott e körben a keresetlevél mellékleteire.

A Ptk. 205. §-ára történt hivatkozást az alperes összevegyíti a Tpv. 2. §-ával, és e vonatkozásában az ítéletet iratellenesnek és ellentmondásosnak minősíti, amely álláspontja szerint nem áll fenn. Az általa hivatkozott EGK szerződés és EK szerződés, bizottsági vélemény szerint egyértelműen megállapítható, hogy a felperes kizárólagos kereskedelmi megállapodása nem versenytilalmi törvénybe ütköző. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a Tpv. 2. §-ára alapította igényét, és eszerint bírálta el a keresetet. Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, kötelezte az alperest a kereskedelmi adatainak a becsatolására is, ezen adatok becsatolásától pont az alperes zárkózott el és kérte ennek mellőzését üzleti titok megsértése miatt. Ezért az elsőfokú bíróság tényállás felderítésének hiányára való hivatkozás nem helytálló. A Népszabadság napilapban 30 napon keresztül történő közzétételre vonatkozó rendelkezés - álláspontja szerint - nem eltúlzott, elrettentést nem szolgál. A keresetnek adott helyt e körben a bíróság. Megjegyezte, hogy számtalan bírósági ítélet tartalmaz ilyen időtartalmú és több napilapban történő közzétételre való kötelezést.

A fellebbezési ellenkérelme kiegészítésében kifejtette, hogy az alperes által hivatkozott BDT 2002/715. számú eseti döntésben az egyik fél, a felperes az MTZ Gyár egyik típusára kapott kizárólagosságot, az alperes pedig más típust forgalmazott, azt a típust, amire nem volt kizárólagossága a felperesnek. Jelen per tárgyát képező esetben az alperes ugyanazt a terméket forgalmazta, mint amire a felperesnek kizárólagos joga volt, továbbá az alperes a gyártót is megtévesztette, úgy jutott hozzá az áruhoz.

Mindezek alapján legális importnak az alperes behozatala semmilyen formában nem nevezhető, tekintettel arra, hogy közvetítőkön keresztül a gyártót megtévesztve, a felperes tudtán kívül és hozzájárulása nélkül jutott hozzá ahhoz a termékhez, amelyet a felperes Magyarországon kizárólagosan forgalmaz.

Az elsőfokú bíróság semmilyen vonatkozásban nem tárgyalta a felperes kártérítési igényét, hiszen a felperes elkülönítette ezen igényét és kizárólag a Tpv. 2. §-ába ütköző magatartás megállapítását kérte az elsőfokú bíróságtól.

A másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla felhívta az alperest, hogy terjessze elő bizonyítási indítványát a vonatkozásban, hogy 2010. december 28. napját követően perbeli stencil törlőkendőket nem adott el.

Az alperes jogi képviselője úgy nyilatkozott, hogy a 2010. december 28-i időpont előtti időtartamra iratellenesen állapította meg az alperes jogszabálysértő magatartását az elsőfokú bíróság. Ezt követően pedig nem értékesítette, nem forgalmazta semmilyen értékesítési módon a perbeli stencil törlőkendőket. Ennek alátámasztására becsatolta az alperes ügyvezetőjének nyilatkozatát.

A felperes ezt követően indítványozta, hogy kötelezze a másodfokú bíróság az alperest 2009. október 1-től, 2012. május 31-ig a kereskedelmi és forgalmi adatainak a becsatolására, mert csak ezekből állapítható meg kétséget kizáróan, hogy az alperes forgalmazott stencil törlőkendőket vagy sem.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintettel bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján, így nem vizsgálta a Tpv. 86. § (2) bekezdés g) pontjára hivatkozással megjelölt jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozó kérelem elutasítását.

Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság helyes tényállás alapján, érdemben helytálló jogi következtetéssel állapította meg, hogy az alperes tisztességtelen gazdasági tevékenységet folytatott azzal a magatartásával, hogy a stencil tisztító törlőkendők felperest megillető magyarországi kizárólagos kereskedelmi jogáról való értesítést követően, 2009. december 16-ától, ezen árukat a felperes hozzájárulása és tudomása nélkül forgalmazta.

Döntése az okszerű, logikai ellentmondástól mentes bizonyítékok értékelésén alapult, az általa megállapított tényállás felülmérlegelésére, az alperesi - felperes által sérelmezett - magatartás eltérő jogi következtetéssel történő megítélésére a fellebbezésben hivatkozottak alapján nem látott lehetőséget a Fővárosi Ítéltábla.

A jogorvoslati kérelem kapcsán rámutat a Fővárosi Ítélőtábla, hogy a fenti értesítést követően a még raktáron lévő perbeli stencil törlőkendők ún. „kifuttatása” is kereskedelmi tevékenység keretében végzett termékértékesítésnek, vagyis forgalmazásnak minősül (2005. évi CLXIV. törvény), amelyet az elsőfokú bíróság megalapozottan minősített a Tpvt. 2. §-ába ütköző jogsértő magatartásnak.

A Tpvt. 2. §-a szerint tilos gazdasági tevékenységet tisztességtelenül - különösen a versenytársak, üzletfelek, valamint a fogyasztók törvényes érdekeit sértő vagy veszélyeztető módon, vagy az üzleti tisztesség követelményeibe ütközően - folytatni.

A fenti generálklauzula a tisztességtelen magatartásokat tiltja. Azt, hogy milyen magatartás minősül tisztességtelennek, maga a jogszabály nem határozza meg. A tisztesség alapvetően erkölcsi kategória és mint ilyet az adott ügyben feltárt tényállás alapján lehet megítélni. Annak megítélésénél, hogy egy magatartás tisztességes-e, elsősorban a társadalmi elvárások, a gazdasági életben kialakult szokások az irányadók (Miskolczi-Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata. KJK-KERSZÖV Jog- és Üzleti Kiadó Kft. 2002.).

Az alperes fellebbezésében hivatkozott BDT 2002/715. számú döntés - miszerint nem tisztességtelen önmagában annak a magatartása, aki belföldön értékesít külföldről származó, legális import keretében beszerezhető árut és ezzel a fogyasztók szélesebb körű kiszolgálását biztosító kereskedelmi tevékenységet végez; ez olyan versenycelekmény, amely attól függetlenül nem tisztességtelen, hogy kizárólagos forgalmazói jogosultságot sért-e - jelen alperesi magatartás megítélésénél nem irányadó.

A felperes éppen arra alapította a keresetét, hogy az alperes nem legális import keretében szerezte be a perbeli stencil törlőkendőket, hanem közvetítőkön keresztül, a gyártót is megtevesztve, az ő tudtán kívül és hozzájárulása nélkül jutott hozzá a perbeli termékekhez, amelynek a felperes Magyarországon kizárólagos forgalmazója. Arra is helyesen mutatott rá a felperes a fellebbezési ellenkérelmében, hogy a hivatkozott döntés eltérő tényálláson alapult.

Az alperes a fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a Tpvt. 10 és 11. §-a szerinti semmis megállapodásra alapított keresetnek adott helyt.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a felperes Tpvt. 2. §-ára alapított keresete elbírálásakor a GVH hatáskörébe tartozó tisztességtelen piaci magatartásokat az alperesi ellenkérelemben kifejtettek szerint érdemben nem bírálta el.

Rögzíti a Fővárosi Ítélőtábla, hogy a felperes által kezdeményezett eljárásban a GVH megállapította, hogy a versenyfelügyeleti eljárás megindításának a feltételei nem állnak fenn, de nem áll rendelkezésre adat arra sem, hogy a felperes kizárólagos forgalmazói jogosultsága kapcsán indult volna eljárás.

Annak megítélése pedig, hogy az alperesi magatartás tisztességtelen piaci magatartásnak minősül-e a Tpvt. 2. §-a alapján, a GVH megítélése szerint is a bíróság hatáskörébe tartozik.

Megalapozottnak tartotta a másodfokú bíróság a jogkövetkezmények alkalmazása körében kifejtett alperesi fellebbezést az alábbiak szerint.

A felperes által sem vitatottan - figyelemmel a bizonyítási indítványára is - az alperes már nem folytatja a sérelmezett forgalmazási tevékenységet. Erre tekintettel mellőzte a Fővárosi Ítéltábla a jogsértő magatartás abbahagyására és jövőbeli eltiltására vonatkozó ítéleti rendelkezést; továbbá a Népszabadság napilapban történő egyszeri közzétételt tartott az alperesi magatartás súlyával arányban állónak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint.

Az alperes fellebbezése érdemben nem vezetett eredményre, ezért köteles a felperes részére megbízási szerződés alapján, mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíj megfizetésére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (6) bekezdése alapján.

Budapest, 2013. év február hó 28. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke, előadó

. Tibold Ágnes sk.
bíró

. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő